

کد اجرا: نامشخص

تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۰۵/۱۲

دبیرستان دخترانه علوی واحد شرق

زمان برگزاری: ۲۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: ریاضی رازی ۱۲ مرداد

۱ به ازای کدام مقادیر m ، معادله درجه دوم $(m-6)x^2 - 2mx - 3 = 0$ ، دارای دو ریشه‌ی حقیقی منفی است؟

- ① $m < -6$
- ② $m > 3$
- ③ $0 < m < 3$
- ④ $3 < m < 6$

۲ اگر بیشترین مقدار تابع $f(x) = (k+3)x^2 - 4x + k$ برابر صفر باشد، مقدار k کدام است؟

- ① -4
- ② -1
- ③ 1
- ④ 4

۳ مجموع جواب‌های معادله $|2x-1| + |x+2| = 3$ ، کدام است؟

- ① $-\frac{2}{3}$
- ② $\frac{2}{3}$
- ③ 1
- ④ $\frac{4}{3}$

۴ مجموعه‌ی جواب نامعادله‌ی $1 < \left| \frac{2-x}{2x-3} \right|$ ، به صورت کدام بازه است؟ (با تغییر)

- ① $(1, \frac{3}{2})$
- ② $(1, \frac{3}{2}) \cup (\frac{3}{2}, \frac{5}{3})$
- ③ $(1, \frac{5}{3})$
- ④ $(\frac{5}{3}, 2)$

۵ مجموعه جواب نامعادله $x^2 - 2x < |x-2|$ ، به صورت کدام بازه است؟

- ① $(-1, 1)$
- ② $(-1, 2)$
- ③ $(0, 2)$
- ④ $(1, 2)$

۶ اگر نقطه $(-1, 4)$ رأس سهمی به معادله $y = -2x^2 + ax - b$ باشد، مقدار ab کدام است؟

- ① 4
- ② 6
- ③ 8
- ④ 10

۷ به ازای کدام مجموعه مقادیر m ، منحنی به معادله $y = (m+2)x^2 + 3x + 1 - m$ ، محور x ها را در هر دو طرف مبدأ مختصات، قطع می‌کند؟

- ① $m > 1$ یا $m < -2$
- ② $-2 < m < 1$
- ③ فقط $m < -2$
- ④ فقط $m > 1$

۸ مجموعه جواب‌های نامعادله $3 \leq \left| \frac{2x-1}{3} - 2 \right|$ بازه $[a, b]$ است. مقدار $a+b$ کدام است؟

- ① 6
- ② 7
- ③ 8
- ④ 9

۹ بیشترین مقدار تابع درجه‌ی دوم با ضابطه‌ی $f(x) = ax^2 + 4x + 5$ برابر ۹ است. معادله‌ی محور تقارن این تابع کدام است؟

- ① $x = -1$
- ② $x = 2$
- ③ $x = 3$
- ④ $x = 4$

۱۰ به ازای کدام مجموعه مقادیر m ، معادله $y = (m-2)x^2 - 2(m+1)x + 12$ ، محور x ها را در دو نقطه به طول‌های منفی، قطع می‌کند؟

- ① $m > 2$
- ② $-1 < m < 2$
- ③ هر مقدار m
- ④ هیچ مقدار m

پاسخنامه تشریحی

شرط آنکه یک معادله درجه دوم دارای دو ریشه حقیقی منفی متمایز باشد آن است که $\Delta > 0$ ، $S < 0$ و $P > 0$ باشد. (1) (2) (3) (4)

$$\Delta > 0 \xrightarrow{b^2 - 4ac > 0} 4m^2 - 4(m-6)(-3) > 0 \Rightarrow m^2 + 3m - 18 > 0 \Rightarrow (m+6)(m-3) > 0$$

تعیین علامت $\rightarrow m < -6$ یا $m > 3$ (I)

$$S < 0 \Rightarrow \frac{-b}{a} < 0 \Rightarrow \frac{2m}{m-6} < 0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} 0 < m < 6 \quad (II)$$

$$P > 0 \Rightarrow \frac{c}{a} > 0 \Rightarrow \frac{-3}{m-6} > 0 \Rightarrow m-6 < 0 \Rightarrow m < 6 \quad (III)$$

از اشتراک جواب‌های I و II و III به جواب $3 < m < 6$ می‌رسیم.

بیشترین مقدار تابع درجه دوم همان عرض رأس سهمی است. (1) (2) (3) (4) (5)

$$y_S = \frac{4ac - b^2}{4a} = 0 \Rightarrow 4ac - b^2 = 0 \Rightarrow 4(k+3)(k) - 16 = 0 \Rightarrow k^2 + 3k - 4 = 0$$

$$\xrightarrow{a+b+c=0} \begin{cases} k = 1 \\ k = \frac{c}{a} = -4 \end{cases}$$

تابع درجه دوم وقتی دارای Max است که ضریب x^2 منفی باشد، پس فقط $k = -4$ قابل قبول است.

(1) (2) (3) (4) (5)

ریشه‌های داخل قدر مطلقها $x = -2$ و $x = \frac{1}{2}$ هستند.

x	$-\infty$	-2	$\frac{1}{2}$	$+\infty$
$2x-1$		-	-	+
$x+2$		-	+	+

$$x < -2 \Rightarrow -2x + 1 - x - 2 = 3 \Rightarrow -3x = 4 \Rightarrow x = -\frac{4}{3}$$

$$-2 \leq x \leq \frac{1}{2} \Rightarrow -2x + 1 + x + 2 = 3 \Rightarrow -x = 0 \Rightarrow x = 0$$

$$x > \frac{1}{2} \Rightarrow 2x - 1 + x + 2 = 3 \Rightarrow 3x = 2 \Rightarrow x = \frac{2}{3}$$

$$\text{مجموع جواب‌ها} = 0 + \frac{2}{3} = \frac{2}{3}$$

می‌دانیم که $\left| \frac{f}{g} \right| = \frac{|f|}{|g|}$ است. (1) (2) (3) (4) (5)

$$\frac{|2-x|}{|2x-3|} > 1 \rightarrow |2-x| > |2x-3| \xrightarrow{\text{توان 2}} 4+x^2-4x > 4x^2+9-12x$$

$$\rightarrow 3x^2 - 8x + 5 < 0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} 1 < x < \frac{5}{3}$$

ولی دقت کنید که $x = \frac{3}{2}$ مخرج کسر را صفر می‌کند و از مجموعه‌ی جواب باید حذف شود و جواب به صورت $(\frac{3}{2}, \frac{5}{3}) \cup (1, \frac{3}{2})$ در می‌آید.

روش اول: (1) (2) (3) (4) (5)

قدر مطلق را تعیین علامت می‌کنیم:

$$x \geq 2 \Rightarrow x^2 - 2x < x - 2 \Rightarrow x^2 - 3x + 2 < 0 \Rightarrow (x-1)(x-2) < 0$$

تعیین علامت $\rightarrow 1 < x < 2$ اشتراک با شرط $\rightarrow \emptyset$ (I)

$$x < 2 \Rightarrow x^2 - 2x < -x + 2 \Rightarrow x^2 - x - 2 < 0 \Rightarrow (x-2)(x+1) < 0$$

تعیین علامت $\rightarrow -1 < x < 2$ اشتراک با شرط $\rightarrow -1 < x < 2$ (II)

$$(I) \cup (II) : -1 < x < 2$$

روش دوم:

نامعادله را به روش عددگذاری حل می‌کنیم.

نامعادله
 $x = 0 \rightarrow 0 < 2$ درست است گزینه‌های (۳) و (۴) حذف می‌شوند

نامعادله
 $x = 1 \rightarrow -1 < 1$ درست است (گزینه ۱ حذف می‌شود)

$$\frac{a}{4} = -1 \Rightarrow a = -4 \Rightarrow y = -2x^2 - 4x - b$$

$$y = -2(-1)^2 + a(-1) - b = -2 + 4 - b = 4 \Rightarrow b = -2$$

۷ ۱ ۲ ۳ ۴

$$x_1 x_2 = \frac{c}{a} < 0 \Rightarrow \frac{1-m}{m+2} < 0 \Rightarrow m < -2 \text{ یا } m > 1$$

$$\left| \frac{2x-1}{3} - 2 \right| \leq 3 \Rightarrow -3 \leq \frac{2x-1}{3} - 2 \leq 3$$

$$-1 \leq \frac{2x-1}{3} \leq 5 \Rightarrow -3 \leq 2x-1 \leq 15$$

$$-2 \leq 2x \leq 16 \Rightarrow -1 \leq x \leq 8$$

$$a = -1, b = 8 \Rightarrow a + b = 7$$

می‌دانیم که بیشترین مقدار تابع درجه‌ی دوم ($a < 0$) برابر عرض رأس آن است. پس اگر رأس منحنی تابع f را S بنامیم، داریم:

$$y_s = \frac{4ac - b^2}{4a} = 9 \rightarrow \frac{20a - 16}{4a} = 9 \rightarrow 36a = 20a - 16 \rightarrow 16a = -16 \rightarrow a = -1$$

پس خط به معادله‌ی $x = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-4)}{2(-1)} = 2$ محور تقارن این تابع درجه‌ی دوم است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰

سه‌می موردنظر محور x ها را در دو نقطه به طول منفی قطع می‌کند، یعنی معادله زیر دو ریشه منفی دارد. پس باید سه شرط $\Delta > 0$ (زیرا دو ریشه دارد) و $\frac{c}{a} > 0$ (ضرب دو عدد منفی، مثبت است) و $-\frac{b}{a} < 0$ (جمع دو عدد منفی، منفی است) را لحاظ کنیم.

$$(m-2)x^2 - 2(m+1)x + 12 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac > 0 \Rightarrow (-2(m+1))^2 - 4(m-2)(12) > 0$$

$$\Rightarrow 4(m^2 + 2m + 1 - 12m + 24) > 0 \xrightarrow{\text{طرفین تقسیم بر 4}} (m^2 - 10m + 25) > 0 \Rightarrow (m-5)^2 > 0$$

$$\Rightarrow m \in \mathbb{R} - \{5\}$$

$$\frac{c}{a} > 0 \Rightarrow \frac{12}{m-2} > 0 \Rightarrow m-2 > 0 \Rightarrow m > 2 \quad (1)$$

$$-\frac{b}{a} < 0 \Rightarrow \frac{2(m+1)}{m-2} < 0 \xrightarrow{m-2 > 0} m+1 < 0 \Rightarrow m < -1 \quad (2)$$

مجموعه‌های (۱) و (۲) هیچ اشتراکی ندارد.

طول رأس سهمی برابر $x = -\frac{a}{2(-2)}$ است. پس: ۱ ۲ ۳ ۴ ۶

عرض رأس سهمی به ازای $x = -1$ به دست می‌آید. پس:

$$ab = 8$$

یعنی این معادله درجه دوم باید دو ریشه‌ی مختلف‌العلامت داشته باشد.

توجه کنید که چون $\frac{c}{a} < 0$ است، معادله قطعاً دو ریشه حقیقی دارد. پس $\Delta > 0$ بررسی نمی‌گردد.

اگر $|x| \leq k$ و $k \geq 0$ آن‌گاه $-k \leq x \leq k$. بنابراین: ۱ ۲ ۳ ۴ ۸

بنابراین مجموعه جواب‌های نامعادله بازه $[-1, 8]$ است و در نتیجه:

۱ ۲ ۳ ۴ ۹

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴

۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴

۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴

۱۰	۱	۲	۳	۴
----	---	---	---	---